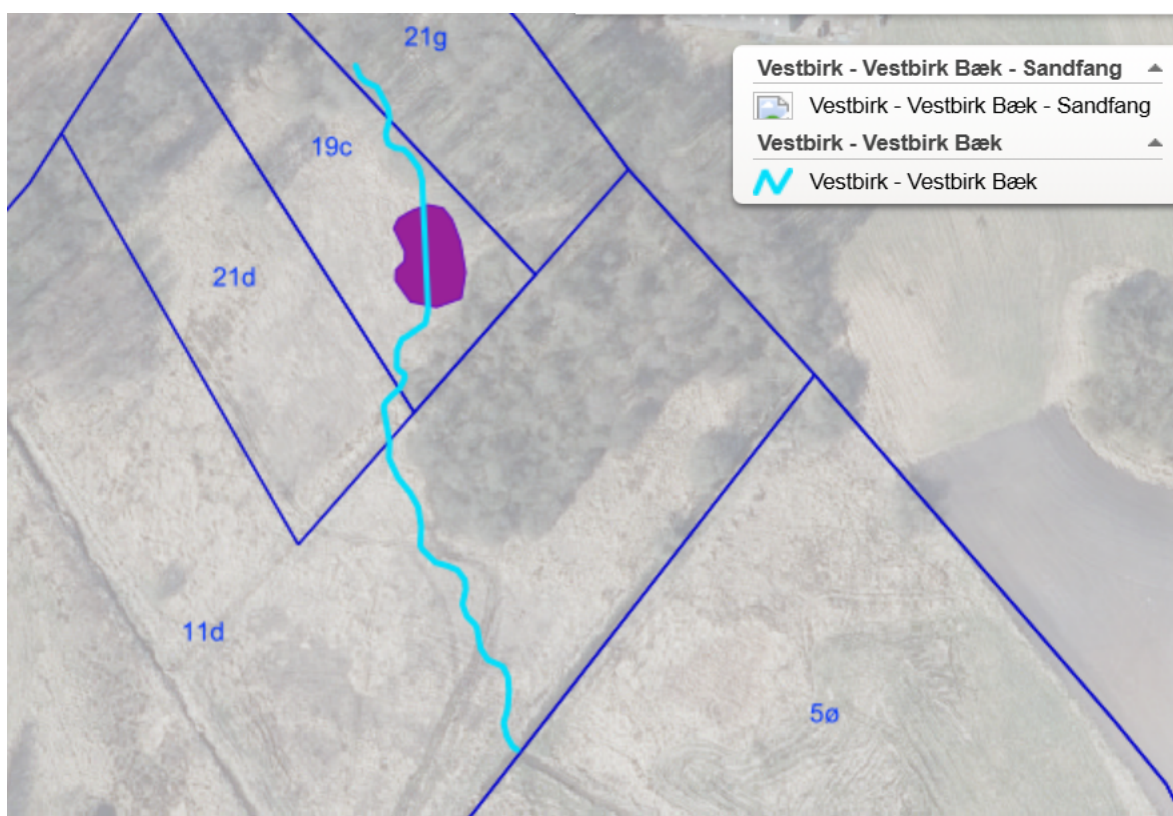

Landzonetilladelse forlægning Vestbirk Bæk

Horsens Kommunes naturteam har modtaget en ansøgning om landzonetilladelse til at etablere nyt forløb af Vestbirk Bæk og til at etablere et sandfang i forbindelse med bækken. Projektområdet ligger sydøst for Vestbirk Vandkraftværk på matr.nr. 11d, 21d, 19c, 5ø og 21g, Vestbirk By, Østbirk. Projektet kræver tilladelse efter planlovens § 35*. Se lovtekst i bilag 1.

På nedenstående kort, figur 1, kan den ønskede placering af vandløb og sandfang ses.

Figur 1. Luftfoto 2025 ©GeoDanmark. Oversigt over nyt vandløb og sandfang.

Kommunens afgørelse

Horsens Kommune giver hermed landzonetilladelse til at anlægge et vandløb og et sandfang på matr.nr. 11d, 21d, 19c, 5ø og 21g, Vestbirk By, Østbirk, jf. ovenstående kortudsnit.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Det ansøgte skal udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Se Bilag 2 med tilhørende ansøgningsbilag.
2. Ansøger sikrer, at udførende entreprenører mv. overholder vilkår samt gældende lovgivning.
3. Anlægsarbejdet må ikke give anledning til materialeflugt eller anden forurening, der kan skade nuværende Vestbirk Bæk, fremtidig Vestbirk Bæk eller den nedstrømsliggende Gudenå.
4. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hjemmel

Denne afgørelse er truffet efter planlovens § 35, stk. 1, se bilag 1.

Begrundelse for afgørelsen

Arealet, hvor vandløb og sandfang ønskes anlagt, ligger i landzone.

Ifølge planloven må der ikke ske ændringer i anvendelse af bl.a. ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse. Det ansøgte skal derfor have tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1; landzonetilladelse.

Formålet med landzonebestemmelserne i planlovens § 35 er at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af arealressourcerne gennem en afvejning af alle de forskellige interesser i det åbne land (se lovtekst i bilag 1).

Følgende fremgår af vejledning til planloven:

Ved afgørelsen omkring, hvorvidt der kan meddeles tilladelse til ændret anvendelse af arealer i landzone, skal der lægges vægt på, om ændringen vil være i strid med planlægningen for området, herunder særligt beskyttelsen af natur- og kulturhistoriske interesser, samt de jordbrugsmæssige interesser.

Vurdering af ændret arealanvendelse ifm. arealudpegninger

Ved projektet vil arealer, som i dag er mose få en ændret anvendelse, idet det nye forløb af Vestbirk Bæk etableres gennem et moseparti.

Projektområdet ligger inden for arealudpegninger, jf. Kommuneplan 2021-2025 for Horsens kommune, som beskytter landskabshensyn, og forhindrer at områdets geologiske kvaliteter og landskabelige sammenhænge forringes. Området ligger også inden for arealudpegninger, som sikrer anvendelsen af lavbundsområder og arealudpegninger, som sikrer naturbeskyttelsesinteresser og områdets funktion som økologisk forbindelse.

De landskabelige, kulturhistoriske og geologiske hensyn imødekommes ved, at Vestbirk Bæk etableres med et naturligt, let slynget forløb gennem området.

Ved forlægning af Vestbirk Bæk placeres vandløbet i et naturligt forløb, hvor terrænet er lavest. Områdets hydrologi vil derfor ændre sig tilbage til oprindelig hydrologi fra før

Horsens Kommune

vandløbet blev rettet ud og rørlagt. Projektet vurderes derfor at være i overensstemmelse med kommunens retningslinjer for lavbund, der kan genoprettes.

I dag er de sidste 120 m af Vestbirk Bæk frem mod Gudenåen rørlagt. Ved det ansøgte skabes et naturligt åbent forløb af Vestbirk Bæk, og områdets naturmæssige kvalitet og funktion som økologisk forbindelse øges. En styrkelse af både områder med naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelseslinjer stemmer overens med retningslinjerne for Det Grønne Danmarkskort, som har til formål at styrke netværket af disse to arealudpegninger.

Forlægning af Gudenåen vurderes samlet at være i overensstemmelse med både kommuneplanens retningslinjer samt planlovens generelle beskyttelseshensyn.

Samlet vurdering

Horsens Kommune vurderer, at projektet ikke har en negativ indvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter. Se Habitatvurdering i bilag 3.

Horsens Kommune vurderer, at projektet ikke påvirker tilstanden af vandområdet negativt eller forhindrer målopfyldelsen af vandområdet jf. lov om vandplanlægning*. Se kommunens vurdering i bilag 4.

Afgørelsen vurderes samlet at være i overensstemmelse med planlovens formål, lov om vandplanlægning, kommuneplanens retningslinjer og gældende Natura 2000-planer.

Sagens faktiske oplysninger

Baggrund for ansøgningen

Hensigten med forlægning af Vestbirk Bæk er at skabe forbindelse mellem Gudenåen og Vestbirk Bæk, når Gudenåen sommeren 2026 forlægges til dens oprindelig placering umiddelbart nedstrøms Vestbirk Bæk. Forlægning af Vestbirk Bæk er nødvendig, da den rørlagte strækning af Vestbirk Bæk ligger så højt, at den vil komme til at ligge tværs gennem kommende Gudenås vandløbsprofil når denne, sommeren 2026, omlægges til at løbe gennem tidligere åslyng.

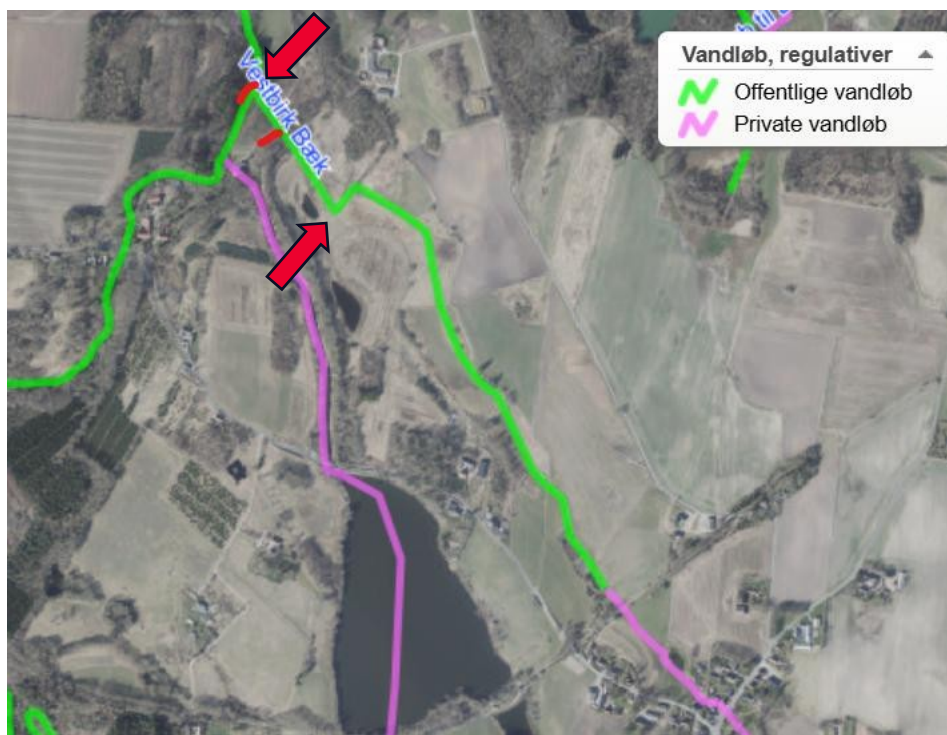
Ved forlægningen etableres et let slynget vandløb, som følger områdets naturlige terræn. For at sikre Gudenåen mod tilførsel af sand/sediment fra Vestbirk Bæk, etableres et sandfang på vandløbet umiddelbart inden udløbet i Gudenåen.

For at sikre eksisterende afvanding fra arealer nordøst og vest for omlagt Vestbirk Bæk, bibeholdes den åbne grøft og rørlægningen.

Horsens Kommune, Team Vandløb er bygherre på projektet. Etablering af nyt forløb af Vestbirk Bæk gennemføres 2026. Alle anlægs- og driftsudgifter afholdes af Horsens Kommune.

Vestbirk Bæk

Vestbirk Bæk er et mindre tilløb til Gudenåen, der løber i et åbent løb fra umiddelbart nedstrøms Vestbirk By til ca. 120 m opstrøms Gudenåen, hvorefter bækken på de sidste 120 m er rørlagt.

Figur 2. Luftfoto 2025©GeoDanmark. Den del, af Vestbirk Bæk, der ønskes reguleret, er markeret med røde pile. Den rørlagte del af Vestbirk Bæk er angivet med røde streger.

Besigtigelse

Ansøger har gennemgået Vestbirk Bæk, og beskriver vandløbet således:

I forbindelse med skitsering af nærværende reguleringsprojekt er hele Vestbirk Bæk blevet gennemgået visuelt. Vestbirk Bæk er et mindre vandløb med en bundbredde på ca. 80 cm. Vandløbsbunden udgøres primært af sand/småsten samt mudder. Der er udbredt sandvandring i bækken.

Vandløbet ligger 0,5-1 m under terræn. Vandløbet har et godt fald på 8-10 promille ned til starten af den strækning, der indgår i nærværende reguleringsprojekt. Den strækning af Vestbirk Bæk, der er omfattet af reguleringen, har et mindre fald på 2-3 promille. Den rørlagte del af strækningen vurderes ikke passabel for fisk.

Supplerende er vandløbet blevet målt op med gps. Målinger fremgår af Regulativkontrol Vestbirk Bæk, bilag 2.2.

Besigtigelse af beskyttet mose

Horsens Kommune har kortlagt moseren sommeren 2025. Kommunen beskriver moseren således: Strækning, hvor Vestbirk Bæk skal graves, domineres af almindelig mjødurt og i nordlig del også af kærstar. Vegetationen er høj og tæt mosevegetation. Supplerende vokser der mosebunke, almindelig fredløs, hindbær, stor nælde, vandpileurt, almindelig rapgræs, rørgræs, lysesiv, burrenerre, høj sødgræs, tuestar og dueurtslægten.

Partshøring

Af naboer

Medmindre det anses for værende af underordnet betydning, skal Horsens Kommune høre naboer til ejendommen, om der er indvendinger, før vi afgør, om der kan gives landzonetilladelse til etablering af vandhullet.

Horsens Kommune

Kommunen har vurderet, at projektet har så lokal en karakter, at det kan betragtes som af underordnet betydning for omkringliggende naboer. I denne afvejning har det betydning, at det kan udelukkes, at vandløbet får afstrømningsmæssige konsekvenser for lodsejere opstrøms projektområdet.

Af ansøger

Tilladelsens vilkår og sagens faktiske oplysninger har været i partshøring hos projektområdets lodsejere og ansøger i 14 dage.

Horsens Kommune har ikke modtaget høringssvar.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen offentliggøres på Kommunens hjemmeside i 4 uger fra dags dato.

Tilladelse efter anden lovgivning

Naturbeskyttelseslovens § 3*

Tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har meddelt særskilt dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

*Vandløbsloven**

Jf. vandløbsloven må man ikke uden tilladelse regulere vandløb. Horsens Kommune udarbejder særskilt reguleringstilladelse til det ansøgte.

*Naturbeskyttelseslovens §16: Åbeskyttelseslinjen**

Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje. Der ligger åbeskyttelseslinje langs Gudenåen, som rækker ind i projektområdet. Idet der meddeles tilladelse til det ansøgte efter vandløbsloven, er projektet, jf. naturbeskyttelseslovens §16, stk.2,1 undtaget dispensation fra åbeskyttelseslinjen.

*Museumsloven**

Hvis der under jordarbejdet findes spor af fortidsminder, skal arbejdet straks standses og Horsens Museum kontaktes på tlf. 76292350 (jf. museumslovens § 27, stk. 2.). Inden gravearbejdet påbegyndes, kan du bede Horsens Museum om en udtalelse i forhold til, om der er risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder (jf. museumslovens § 25).

Ansøger har indgået aftale med Horsens Museum om, at de orienteres forud for anlægsarbejdet, og derved får mulighed for at følge anlægsfasen.

Afgørelsen fritager ikke for at søge evt. påkrævede tilladelser efter anden lovgivning.

Klageadgang

Der kan klages skriftligt over denne afgørelse til Planklagenævnet. Se hvordan i bilag 5.

Udnyttelse af afgørelsen

Horsens Kommune

Afgørelsen må ikke udnyttes, inden klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen inden klagefristens udløb, må tilladelsen ikke udnyttes, før nævnet har truffet afgørelse i sagen.

Kommunen meddeler, hvis der indkommer klager. Hvis der 1 uge efter klagefristens udløb ikke er modtaget besked herfra om, at der er kommet klager, kan afgørelsen udnyttes.

I øvrigt

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at skrive eller ringe hertil.

Søgsmål

Et søgsmål ved domstolene skal være anlagt senest 6 måneder efter meddelelse af denne afgørelse.

Med venlig hilsen

Stine Wraae Bach

Biolog

Husk, at du ikke bør sende følsomme eller fortrolige oplysninger til os på mail. Det gælder f.eks. cpr-nummer, helbredsmæssige eller økonomiske oplysninger.

[Læs, hvad du i stedet kan gøre på \[www.horsens.dk/sikkermail\]\(http://www.horsens.dk/sikkermail\)](http://www.horsens.dk/sikkermail)

Lovgivning

Herunder er henvisninger til relevant lovgivning, som er markeret med * i dette brev:

Planloven

Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 af lov om planlægning

Naturbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse

Planhabitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016

Museumsloven

Lovbekendtgørelse nr 1017 af 07/07/2025

Vandløbsloven

Lovbekendtgørelse nr 1217 af 25/11/2019

Afgørelsen er sendt til følgende:

Lodsejere matriklerne:

Matr.nr. 11d, 21d, 19c, 5ø og 21g, Vestbirk By, Østbirk

Ansøger: Horsens Kommune, Team Vandløb, att. Peter De Santana Eskildsen
(pdse@horsens.dk)

Kopiliste:

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening Sydøstjylland
Friluftsrådet
Horsens Museum
Danmarks Sportsfiskerforbund
Horsens og Omegns Sportsfiskerforening

Uploadet til

Plan- og landdistriktsstyrelsen via Plandata.dk

BILAG:

1. Lovtekst, planlovens § 35
2. Ansøgningsmateriale, se webadresse;
<https://app.skyfish.com/shared-link/6j7gohsp/2632234?sortBy=name-asc>
3. Habitatvurdering
4. Vurdering målsatte vandområder
5. Klagevejledning

Bilag 1 - Lovtekst

Planloven

Kapitel 7

Zoneinddeling og landzoneadministration

§ 35, stk. 1. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. dog §§ 4 a og 5.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse efter stk. 1 til etablering af flere boligenheder i eksisterende bygninger i landzone, som er egnede hertil. Det er en forudsætning, at boligenhederne indrettes uden væsentlig om- eller tilbygning. De nye boligenheder er ikke omfattet af retten til at udvide til 500 m² efter § 36, stk. 1, nr. 10, og kan ikke overgå til anvendelse til fritidsboliger efter § 36, stk. 1, nr. 11.

Planloven

Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 af lov om planlægning

Bilag 3 - Habitatvurdering

Jf. § 4 i bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*, skal der forud for meddelelse af landzonetilladelse foretages en vurdering af, om aktiviteten kan påvirke et internationalt beskyttet område (Natura 2000-område) væsentligt, og om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV* (strengt beskyttede arter i EU).

Der kan kun meddeles afgørelse, hvis det vurderes, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Udover beskyttelsen af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er der en generel individbeskyttelse jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 10, som forbyder drab og indfangning af bilag IV-arter. Beskyttelsen er bindende for bygherre, og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) skal påse overholdelse af disse bestemmelser.

Natura 2000

Projektområdet ligger ca. 4,0 km i luftlinje fra nærmeste Natura 2000 område: nr. 52 (Habitatområde H48, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen og fuglebeskyttelsesområde F33, Salten Langsø og F35, Mossø). Projektområdet ligger 6 km fra Natura 2000 området, hvis man bevæger sig langs Gudenåen.

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Natura 2000-planens målsætning er bindende for myndigheden og skal anvendes ved myndighedsudøvelse jf. habitatbekendtgørelsen. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's hjemmeside [hér](#).

Alene på baggrund af den store afstand til det internationale naturbeskyttelsesområde og projektets beskedne omfang, er det Horsens Kommunes vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Dette begrundes med, at forlægningen af Vestbirk Bæk ikke får en påvirkning på selve Gudenåen, og derfor er det ikke muligt at projektet kan medføre en påvirkning på de naturtyper og de arter, der er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter

En række arter af planter og dyr, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse i alle EU-medlemsstater, herunder Danmark. Det gælder for dyrearterne, at der er et generelt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i deres naturlige udbredelsesområde, mens der for plantearterne er forbud mod at ødelægge dem. Forbuddet gælder uanset om disse dyr og planter findes inden eller uden for beskyttede naturområder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der omkring projektområdet lever følgende bilag IV-arter; odder, arter af flagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben, grøn mosaikguldsmed, og grøn køllegrønt.

Arter af flagermus

Flagermus foretrækker at yngle og raste i bygninger og i områder med træer, hvor der er hulheder, sprækker og grenbrud i træerne.

I 2012 blev der registreret 14 arter af flyvende flagermus ved Vestbirk Sø, ca. 500 m nordøst for projektområdet. Idet projektområdet er blandet skov og åben vandflade (Gudenåen) og dermed strukturelt ligner omgivelserne ved Vestbirk Sø, vurderes at de samme arter af flagermus forekommer indenfor projektområdet.

I det ansøgte projekt berøres eksisterende bebyggelse ikke. Yngle- og rasteområder for arter, der raster og yngler i bygninger, påvirkes dermed ikke.

Forlægning af Vestbirk Bæk medfører en begrænset fældning af nogle yngre opvækst af rødel. Disse træer har ingen synlige sprækker og hulheder og det vurderes derfor, at en fældning ikke medfører påvirkning af potentielle yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Odder

Odderen har potentielle yngle- og rasteområder langs uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder.

Den er registreret spor efter odder af Miljøstyrelsen i 2011 umiddelbart opstrøms projektområdet ved tværgående landevej (Søvejen). Derudover er der ikke registreret spor af odder på tilgængelige naturdatabaser eller ved kommunens besigtigelser i området.

Det er Horsens Kommunes formodning, at der omkring projektområdet er en stabil bestand af Odder i Gudenåen. Dette baseres på data fra Miljøstyrelsens artsovervågning og fund indberettet på Naturdatabasen frem til i dag, fra andre steder i Gudenåen, med flest indberetninger nedstrøms projektområdet. Samtidig er Gudenåen på strækningen fra Søvejen forbi Vestbirk Vandkraftværk og ud til Mossø omgivet af uforstyrrede naturarealer (moser, enge og skove), som vurderes at være egnede levesteder for odder, idet den foretrækker at leve i uforstyrrede, større sammenhængende naturområder med vandløb eller større søer.

Både projektområdet og den eksisterende Gudenå, som løber umiddelbart nord for projektområdet, kan med sine uforstyrrede arealer potentielle yngle- og rasteområde for odder. Dog vurderes både Vestbirk Bæk og Gudenåen lige netop ved Vestbirk Vandkraftværk, at have en begrænset kvalitet af flere årsager. Vestbirk Bæk har ikke en nævneværdig fiskefauna, da passagen mellem Gudenåen og Vestbirk Bæk er rørlagt. Tørre arealer omkring de uforstyrrede moser ved det nye forløb af Vestbirk Bæk kan indeholde egnede yngle- og rasteområder for odder, men vurderes dog at være af en lav kvalitet. Dette skyldes, at odderen typisk placerer redehuler nær vandløb og søer med et væsentligt indhold af fisk, fremfor ved skovmoser og vandhuller med en lav naturkvalitet og ringe indhold af fisk. Den opstrømsliggende del af Gudenåen har et så stort fald, at det udgør en spærring for fisk, hvormed fiskefaunaen i denne del af projektområdet er begrænset. Umiddelbart nord for projektområdet, ligger Vestbirk Vandkraftværk, hvor der er en stor grad af forstyrrelse hele året rundt, dog især i sommerhalvåret, da Gudenåens sejlene gæster har en overgang/passage her. Gudenåen er nedstrøms projektområdet rettet ud og de omgivende arealer er tørre skovpartier. Denne strækning blev gravet ved Vandkraftsværkets etablering, og de brinknære arealer rummer ikke enge og moser, men udgøres i stedet af tør produktionsskov. Det kan ikke udelukkes at der forekommer odder på denne kanallignende strækning af Gudenåen, men den vurderes ikke at være egnet som yngle- og rasteområder. Da odderen foretrækker uforstyrrede områder nær vandløb og søer, som forekommer i stort antal umiddelbart nedstrøms projektområdet, er det kommunens vurdering, at det er langt mere sandsynligt, at odderen yngler og raster umiddelbart nedstrøms projektområdet.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander har potentielle yngle- og rasteområder i lysåbne vandhuller og overvintrer og tilbringer det/de første leveår på land, som regel områder med træer, hvor den kan skjule sig under nedfaldne grene mm. Den findes typisk i rene vandhuller uden fisk, da den er følsom overfor fiskeprædation.

Der er registrering af stor vandsalamander fra vandhuller omkring projektområdet.

Der berøres ingen vandhuller ved det ansøgte projekt. Det kan derfor udelukkes, at der sker en negativ påvirkning af yngleområder for stor vandsalamander.

Stor vandsalamander raster på arealer i umiddelbar nærhed af ynglevandhullerne, hvor den i dagstiden søger skjul under større grene, trærødder osv. Det er kommunens vurdering, at de våde mosearealer, som nyt forløb af Vestbirk Bæk etableres i, ikke udgør egnede rasteområder for stor vandsalamander, idet jorden er vandmættet og at der en stor del af året står vand på terræn. Det planlagte projekt vurderes derfor ikke at kunne påvirke potentielle yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.

Grøn mosaikguldsmed

Grøn mosaikguldsmed yngler og raster i næringsrige søer og grøfter med bestande af planten krebseklo, hvor guldsmeden lægger sine æg. Grøn mosaikguldsmed er observeret spredt i Horsens Kommune og er bl.a. registreret ca. 2,5 km sydøst for projektområdet i 2019. Der er ikke fundet krebseklo indenfor projektområdet, så den vurderes ikke at være egnet som yngle- eller rastelokalitet for Grøn mosaikguldsmed.

Da ingen egnede yngle- og rasteområder berøres af projektet, vurderes det ansøgte projekt at få en neutral effekt på kvaliteten af yngle- og rasteområder for grøn mosaikguldsmed.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø har potentielle yngle- og rasteområder i lysåbne vandhuller og søer, der ligger i tilknytning til fugtige områder med lav vegetation, hvor de kan finde føde i nærheden af ynglevandhullerne. Stor Horsens Kommune har ikke kendskab til fund af spidssnudet frø indenfor projektområdet. Det er Horsens Kommunes formodning, at der omkring projektområdet er en stabil bestand af spidssnudet frø i vandhuller langs Gudenåen. Dette baseres på iagttagelser fra området tilbage i 2012 og indberettede fund frem til i dag fra lokaliteter omkring projektområdet.

Der berøres ingen vandhuller ved det ansøgte projekt. Det kan derfor udelukkes, at der sker en negativ påvirkning af yngleområder for spidssnudet frø.

Spidssnudet frø raster på arealer omkring ynglevandhullerne, hvor arten i dagstiden søger skjul under større grene, trærødder osv. Det er kommunens vurdering, at de våde mosearealer, som nyt forløb af Vestbirk Bæk etableres i, ikke udgør egnede rasteområder for spidssnudet frø, idet jorden er vandmættet og at der en stor del af året står vand på terræn. Det planlagte projekt vurderes derfor ikke at kunne påvirke potentielle yngle- og rasteområder for spidssnudet frø.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed lever i større vandløb, herunder Gudenåen. Grøn kølleguldsmed yngler og raster i større vandløb med en god vandløbskvalitet. Der er gjort fund af grøn kølleguldsmed i Gudenåen umiddelbart opstrøms projektområdet. Idet Gudenåen ikke påvirkes ved det

ansøgte projekt, kan det udelukkes, at det ansøgte projekt kan påvirke yngle- og rasteområder for grøn kølle guldsmed.

Markfirben

Markfirben yngler og raster på tørre, lysåbne naturområder. Markfirben er spredt forekommende i den nordvestlige del af Horsens Kommune, med kernebestanden nordvest for projektområdet. Da projektet ikke påvirker eksisterende lysåbne tørre områder, vurderes det ansøgte ikke at påvirke potentielle yngle- og rastesteder for markfirben. Det ansøgte vurderes derfor ikke at påvirke potentielle yngle- og rasteområder for markfirben.

Samlet vurdering vedr. Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Lovgivning markeret med * i teksten:

Lovgivning markeret med * i teksten:

Planhabitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016

Habitatdirektivet

Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter – med senere ændringer

Bilag 4 – Målsatte vandforekomster

Horsens Kommune skal, jf. indsatsbekendtgørelsen*, ved administration af øvrig lovgivning sikre, at miljømål udlagt ved lov om vandplanlægning* for de enkelte vandområder kan bibeholdes eller opnås, i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Der kan derfor ikke meddeles tilladelse, hvis det planlagte projekt medfører, at et målsat vandområde ikke kan opnå eller bibeholde fastlagt miljømål.

Projektet berører Vestbirk Bæk, der indgår vandområdeplan 2021- 2027, efter genbesøget. I tabel 1 ses de fastlagte miljømål for Vestbirk Bæk og Gudenåen, Vilholt Mølle - Mossø. I tabel 2 ses den seneste tilstandsvurdering af vandområdeplanens forskellige kvalitetselementer for Vestbirk Bæk og Gudenåen, der ligger nedstrøms projektet. Al data er tilgængeligt på Miljøstyrelsens hjemmeside; [Miljøgis](#).

Vandområde	Kvalitetselement	Miljømål
Vestbirk Bæk	Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
	Samlet økologisk tilstand	God økologisk tilstand
Gudenåen, Vilholt Mølle - Mossø	Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
	Samlet økologisk tilstand	God økologisk tilstand

Tabel 1. Fastlagte miljømål for Gudenåen

Vandområde	Kvalitetselement	Tilstand
Gudenåen, vilholt Mølle - Mossø	Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
	Samlet økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
	Fisk	Ukendt
	Planter (makrofytter)	Ringe økologisk tilstand
	Smådyr (benthiske invertebrater)	Høj økologisk tilstand
	Alger (fytobenthos)	God økologisk tilstand
	Nationalt specifikke stoffer	Ikke-god økologisk tilstand
Vestbirk Bæk	Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
	Samlet økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
	Fisk	Dårlig økologisk tilstand
	Planter (makrofytter)	Ukendt
	Smådyr (benthiske invertebrater)	Moderat økologisk tilstand
	Alger (fytobenthos)	Ukendt
	Nationalt specifikke stoffer	Ikke god økologisk tilstand

Tabel 2. Seneste tilstandsvurdering af Vestbirk Bæk og Gudenåen, Vilholt Mølle - Mossø

Kommunens vurdering

Kemiske tilstand

Vestbirk Bæk og Gudenåen har en god kemisk tilstand.

Idet der ikke tilføres miljøfremmede stoffer, vurderes det planlagte projekt ikke at påvirke vandområdets kemi, og dermed vil det planlagte projekt have en neutral betydning for den kemiske tilstand for, som i begge vandløb er god kemisk tilstand.

Vestbirk Bæk

Det fremgår, at der i dag er dårlig økologisk tilstand i Vestbirk Bæk baseret på kortlægning af fisk, som er kortlagt til dårlig økologisk tilstand og smådyr, som er kortlagt til at have en moderat økologisk tilstand.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at vandløbsreguleringsprojektet medfører, at kvaliteten af Vestbirk Bæk som levested for arter af fisk og smådyr, vandplanter øges. Dette begrundes med, at reguleringen fjerner rørlagt strækning mellem Gudenåen og Vestbirk Bæk. Når den rørlagte strækning fjernes, er der fri passage mellem Vestbirk Bæk og Gudenåen og både fisk og smådyr vil kunne bevæge sig frit mellem de to vandløb.

Gudenåen; Vilholt Mølle – Mossø

Det fremgår, at der i dag er ringe økologisk tilstand i Gudenåen baseret på kortlægning af planter. Kvalitetselementet smådyr er kortlagt til en høj økologisk tilstand og kvalitetselementet alger har en god økologisk tilstand.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at selve anlægsdelen får en neutral betydning for Gudenåen, idet projektet ikke medfører en fysisk påvirkning af Gudenåen. Det er kommunens forventning, at driftsfasen tilsvarende får en neutral betydning for alger og planter i Gudenåen, da vækstorholdene for disse ikke kvalitetselementer ikke påvirkes, når rørlægningen mellem Gudenåen og Vestbirk Bæk forsvinder. Idet projektet skaber sammenhæng mellem Vestbirk Bæk og Gudenåen forventes det, at projektet får en neutral til positiv betydning for Gudenåens smådyrs- og fiskefauna. Dermed vil projektet ikke medføre, at den høje økologiske tilstand for smådyr forringes. Det er sandsynligt, at projektet kan bidrage til at der kommer en god økologisk tilstand for arter af fisk i Vestbirk Bæk, da der bliver fri passage mellem Gudenåen og Vestbirk Bæk, når den rørlagte strækning borttages.

Samlet er det derfor Horsens Kommunes vurdering, at vandløbsreguleringsprojektet medfører, at der kan opnås en god økologisk tilstand for kvalitetselementerne fisk og smådyr i Vestbirk Bæk. Kommunen vurderer, at projektets påvirkning på de øvrige kvalitetselementer forbliver neutral.

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- Forringe kvaliteten af nuværende kvalitetselementer med en god eller høj økologisk tilstand
- Hindre at kvalitetselementer inden for projektets vandområder kan opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand.

Dermed er projektet i overensstemmelse med miljømål udlagt i vandområdeplan 2021-2027, jf. lov om vandplanlægning.

Lovgivning

Herunder er henvisninger til relevant lovgivning, som er markeret med * i dette brev:

Indsatsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1669 af 8. december 2025 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Lov om vandplanlægning

Bekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning

Bilag 5 - Klagevejledning

Der kan klages skriftligt over denne tilladelse til Planklagenævnet.

Hvem kan klage?

Klage kan adressaten for afgørelsen, erhvervsstyrelsen, enhver der har en retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Landzonetilladelsen annonceres på [kommunens hjemmeside](#) fra dags dato og 4 uger frem.

Hvordan klager man?

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Planklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på hjemmesiden for [Nævnenes Hus](#). Klageportalen ligger også på [borger.dk](#) og [virk.dk](#). Du logger på [borger.dk](#) eller [virk.dk](#), ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- (private)/ 1800,- (organisationer og virksomheder). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klage skal ske senest 4 uger fra modtagelsen af dette brev.